

Granskning av detaljplan för del av Tuolluvaara 1:1, tidigare Industrin 9:11 och Jägarskolan 8:4 m fl, kyrka, bostäder m m DEL 2

Då detaljplanen delats upp i två delar; Granskning av detaljplan för del av Tuolluvaara 1:1, tidigare Industrin 9:11 och Jägarskolan 8:4 m fl, kyrka, bostäder m m DEL 1 och Granskning av detaljplan för del av Tuolluvaara 1:1, tidigare Industrin 9:11 och Jägarskolan 8:4 m fl, kyrka, bostäder m m DEL 2 har granskningsutlåtandet justerats i den mån som är möjlig för att endast omfatta den detaljplan, alltså DEL 2.

Detaljplanen hanteras med ett utökat planförfarande. Under granskningstiden som har pågått mellan den 30 juni – 23 augusti 2022 har granskning skett med berörda förvaltningar inom kommunen, statliga verk, länsstyrelsen samt berörda sakägare och andra med väsentligt intresse av planen. Granskningshandlingarna har skickats ut till ovan nämnda, vilka har beretts tillfälle att yttra sig över upprättat detaljplaneförslag. Under samrådstiden har totalt 10 skriftliga yttranden inkommit för det tidigare, sammanhållna, planområdet. Denna detaljplan berörs av 8 inkomna yttranden.

Granskningsutlåtandet redovisar samtliga av de skriftliga synpunkterna som har inkommit under granskningen samt kommentarer till dessa. Samtliga skriftliga inkomna synpunkter förvaras i sin helhet i planakten hos Kommunstyrelsen.

Yttranden har inkommit enligt följande:

YTTRANDEN OCH KOMMENTARER

1.	Länsstyrelsen	2022-08-23
2.	Skanova	2022-06-30
3.	Polismyndigheten	2022-07-22
4.	LKAB	2022-08-18
5.	Lantmäteriet	2022-08-22
6.	TVAB	2022-08-22
7.	Miljö- och byggförvaltningen	2022-08-22
8.	Trafikverket	2022-08-22

1. Länsstyrelsen, 2022-08-23

”Länsstyrelsen har inga synpunkter på planförslaget i enlighet med 5 kap 22 § PBL.

Planbeskrivningen och plankarta med planbestämmelser har utvecklats enligt länsstyrelsens synpunkter.

Länsstyrelsen anser dock att planförslaget behöver förtydligas när det gäller kulturmiljö, att kommunen ska/har för avsikt att säkra de kulturhistoriska värdena för de äldre byggnaderna som avses flyttas med skydd- och varsamhetsbestämmelser.

När det gäller klimatanpassning och dagvattenhantering hade Länsstyrelsen synpunkter under samråd att det behöver ”*särskilt utredas hur förändrad nederbörd kan tänkas påverka de speciella grundvattenförhållanden som råder i delar av planområdet, med risk för sättningar.*” Länsstyrelsen kan inte återfinna någon skrivning om detta i planbeskrivning eller plankarta. Om kommunen kommit fram till att det inte finns problem med detta behöver det anges.

Prövningsgrunder enligt PBL 11 kap. 10§

Länsstyrelsen har inte sådana invändningar mot planförslaget som skulle kunna leda till att beslutet att anta detaljplanen behöver prövas enligt bestämmelserna i 11 kap. 10 § plan- och bygglagen.

Övrigt

Länsstyrelsen vill uppmärksamma Kiruna kommun att när det gäller tillfällig/permanent grundvattensänkning kan det krävas anmälan/tillstånd för vattenverksamhet eller tillstånd för markavvattning.

Planbestämmelse **b5** är svår att upptäcka i plankartan. Det kan behöva förtydligas i plankartan.

Länsstyrelsen har tagit del av Trafikverkets yttrande.”

Kommentar:

Förtydligande har gjorts i planbeskrivningen avseende kommunens avsikt att säkerställa skyddet för de flyttade kulturhistoriska byggnaderna och kulturmiljöerna med en kommande detaljplan.

Hur nederbörd ska hanteras och har tagits hänsyn till i detaljplanen. Under rubriken Klimatanpassning beskrivs hur man tittat på de ökade nederbördsmängderna och hantering av dessa.

Övrigt

Kommunen tackar för informationen och förtydligar detta i planbeskrivningen.

För att förtydliga användnings- och egenskapsbestämmelser som ligger i de smalaste områdena har dessa lyft ut och fram, för att öka synbarheten.

2. Skanova, 2022-06-30

Skanova har markförlagda teleanläggningar inom detaljplaneområdet Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning.

Kommentar:

Ledningarna kommer inte att kunna ligga kvar då de korsar byggbar kvartersmark. Ledningarna saknar servitut eller annan nyttjanderätt varför ledningsägaren ansvarar för att lägga om dessa. Nyanläggande i kommunal mark ska samrådats och godkännas av markägaren.

4. Polismyndigheten, 2022-07-22

Polismyndigheten har ingen erinran utöver det som presenterats under samrådstiden.

Kommentar: De synpunkter som Polismyndigheten inkom med under samrådstiden har lagts in i planbeskrivningen.

5. LKAB, 2022-08-18

LKAB har tagit del av detaljplan för rubricerade fastigheter.

LKAB kan inte se att genomförandet av detaljplanen skulle hindra vår gruvverksamhet.

LKAB vill påpeka ett par saker:

Några av de skyddsvärda träd som markerats invid kyrkan kan komma att behöva tas bort i samband med flytten av kyrkobyggnaden. Lämplig lösning kan vara LKAB utser andra träd som ersättning i samråd med Kiruna kommun.

LKAB anser att kravet på att muren ska flyttas, som nämns på sidan 44 i planbeskrivningen, bör tas bort och att arbetet med gestaltning av gruvstadsparken (kyrkans gamla plats) och kyrkans nya plats får styra den mest lämpliga lösningen. En replika av muren kan tex vara mest realistiskt på den nya platsen då tekniska problem kan uppstå med flyttning. Den befintliga muren är längre än vad den nya platsen tillåter och att flytta delar av muren till ny plats kan te sig estetiskt bristfälligt.

Gränsen för flyghinder gör att kyrkans placering överskrider tillåten höjd. LKAB, Kyrkan och Swedavia avser att ta fram åtgärder och träffa avtal om detta samt att Swedavia, genom flyghinderbevisning, söker Transportstyrelsens godkännande för åtgärderna.

LKAB konstaterar vidare att det kvarter där gatuköket avses att anläggas har en kommunal gata i plankartan. LKAB har, tillsammans med Kirunabostäder, skissat på lösningar där man har kvartersmark i stället för kommunal gata. Det skulle medföra svårigheter att anlägga gatuköket om den kommunala gatan ska finnas kvar i planen. LKAB önskar därför att man ersätter den kommunala gatan med kvartersmark. Dessutom har LKAB i de skissade lösningarna placerat parkeringar för gatukökets räkning ut mot GATA 2. Det tillåter inte planen såvitt vi kan se. Det skulle innebära att byggnaden skulle behöva flyttas närmare Svarta Björns gata (GATA 2) vilket innebär problem för varubilar och omöjliggjord drive in-lösning. Parkering mot Svarta Björns gata ger en trevlig miljö med uteservering och planteringar mot gatan. Därför bör man ändra den egenskapen så att restaurangen kan anläggas med parkering ut mot GATA 2.

Kommentar:

Kommunen har i den fråga ställd från LKAB angående flyttvägen påpekat att det inte är lämpligt att går rakt upp från Malmvägen till området där kyrkan och klockstapeln ska placeras. För att bevara de skyddsvärda träden bör alternativ väg, något österut, väljas. Dock har planbestämmelse om skydd av specifika träd lyfts bort. Hänsyn till träden ska dock tas i mesta möjliga mån och bestämmelsen om marklov för fällande av träd ligger fortsatt kvar.

Muren bör flyttas från den nuvarande tomten till den nya tomten. I det kommande ärendet om tillstånd till att flytta kyrkan ingår också kyrkotomten och frågan om muren aktualiseras då. Det är alltså en prövning enligt Kulturmiljölagen.

Gatuköket har hanterats i DEL 1 av detaljplanen.

6. Lantmäteriet, 2022-08-22

Lantmäteriet har inget att erinra.

Kommentar: -**7. TVAB, 2022-08-22**

”Tekniska Verken i Kiruna AB (TVAB) har tagit del av granskningshandlingar för detaljplan angående rubricerat ärende. Tekniska Verken lämnar följande yttrande:

PLANBESKRIVNING

6 Förutsättningar och förändringar**6.1 Natur****Klimatanpassning**

En förklarande text önskas för att förstå meningen "Avloppshanteringen beaktas från ett tidigt skede i detaljplanearbetet. Höjdsättningen av mark och högsta tillåtna nivå för vatten och avlopp bestäms med tanke på klimatförändringarna i förnyelse."

Önskemål om hänvisning till aktuell skrivning i Svenskt Vattens rapport

"Klimatförändringarnas inverkan på allmänna avloppssystem".

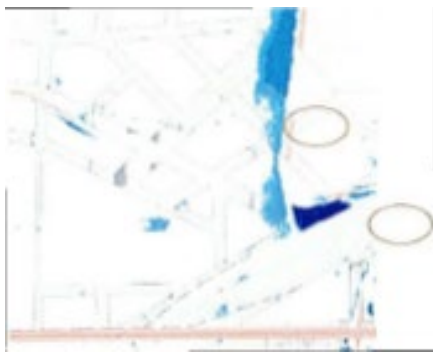
Skyfallsvägar

Förtydliga följande mening markerat med fet text: "För de byggnader som vetter mot GATA 1 (kvarter 70 och 79) måste entréer mot gatan kunna klara av en förväntad **vattennivå** om 10 cm från gatan vid kraftiga skyfall."

Dagvatten

Figurens siffra saknas i texten: " I bilden nedan (Figur X) ... "

I dokumentet "Vattenmodellen dag- och grundvattenförhållanden Kiruna nya C, 2015, Sweco" finns en karta som visar befintliga instängda områden (s.10). I kvarter 77 samt 84 finns instängda områden, inringad med röd cirkel på bild nedan.

Det är viktigt att höjdsättningen i kvarter 77 eliminerar det instängda området alternativt att parkeringsplats, grönyta etc förläggs i lågpunkten. Det instängda området i kvarter 84 är placerad i kyrkans parkområde där dagvatten kan samlas utan att skada infrastruktur eller byggnader vilket är bra. Då kanten på sandmagasinet kommer att byggas bort kommer inget vatten att samlas där.

Parkeringsytor, grönytor etc bör placeras i lågområden som kan översvämmas vid katastrofregn. Dagvatten från parkeringsytor bör först avledas till ett gräsområde, tex svackdike, innan det leds vidare ner i en dagvattenbrunn.

I sista stycket beskrivs ett område (1) ha goda förutsättningar för infiltration och är lämplig för dagvattenhantering under mark. Hela området är placerat på kvartersmark, vilket gör att kommunen inte kan utnyttja området för den kommunala dagvattenhanteringen. Däremot kan fastighetsägarna välja att fördröja sitt dagvatten på den egna tomten med en underjordisk dagvattenanläggning.

Snöupplag

"Upplag för mellanlagring av snö finns längs stadsparken samt i lilla parken norr om Malmvägen." Den lilla parken i änden av vändplan mot begravningsplatsen saknar bestämmelserna u1 och x1, samtidigt skrivs det i planbeskrivningen: "Väster om kyrkan, öster om kyrkogårdsmuren finns möjlighet att anlägga en gång-och cykelväg (x) om inte detta löses via framkomlighet genom kvartersmarken. Där ska även finnas utrymme för parkering för kyrkans behov men också för besökare och dem som arbetar i det utvidgade området."

Ska gång-och cykelvägen avslutas ovanför parkområdet eller ska den gå genom parkområdet och ansluta till Malmvägen? Om en gång-och cykelväg anläggs genom parkområdet går det inte att räkna med att ytan räcker till som snöupplag. En illustration som visar utformningen på gång-och cykelbanan med parkering skulle öka förståelsen.

Gatan som går mellan Kyrkoparken och Björkbacken saknar benämning. Det bör framgå på plankartan om gatan har kommunalt eller enskilt huvudmannaskap, detta påverkar bedömningen om den lilla parken behövs som kommunalt snöupplag.

Vi utformningen av stadsparken är det viktigt att snöupplag får plats närmast vägranterna samt kring änden av vändplanen mellan kvarter 90 och 108. Träd bör inte placeras i direkt närhet till vägarna utan längre in i parken. Snön bör ha möjlighet att

förvaras i stadsparken under längre perioder (helst fram till snösmältningen). Från snöupplagen ska vattnet sedan kunna ledas ner till parkens dagvattenanläggningar.

Miljöförhållanden

Förorenad mark

Hit bör meningen: "*Vattenledningarna anläggs med diffusionstäta rör för att undvika att eventuella föroreningar hamnar i dricksvattnet*" flyttas, se kommentar under rubrik "Risk och säkerhet - Grundläggning av byggnader, utfyllnad mm".

Risk och säkerhet

Grundläggning av byggnader, utfyllnad, m m

Följande mening bör flyttas under rubrik "Miljöförhållanden - Förorenad mark" istället: "*Vattenledningarna anläggs med diffusionstäta rör för att undvika att eventuella föroreningar hamnar i dricksvattnet.*"

Följande mening kan strykas då det står beskrivet under rubrik "Sandmagasinet" hur ledningar bör anläggas: "*Kommunala VA-ledningar samt fjärrvärmekulvertar behöver anläggas i gatumark, oavsett om det finns föroreningar där eller inte. Va-ledningar behöver ligga på tjälfritt djup, ca 3 meter nedanför marknivå.*"

Entréer mot gata

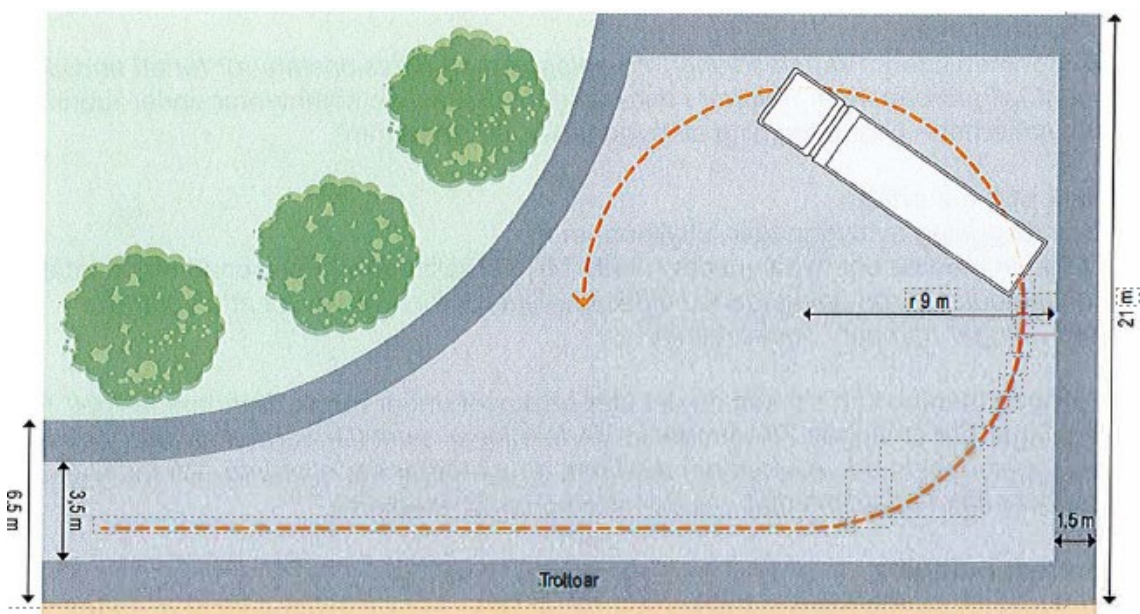
Förtydliga följande mening markerat med fet text: "*För de byggnader som vetter mot GATA 1 (kvarter 70 och 79) måste entréer mot gatan kunna klara av en förväntad **vattennivå om 10 cm från gatan vid kraftiga skyfall.***"

Risker vid eventuell brand Kiruna avfallsanläggning

Planområdet är beläget knappt 1,5 km söder om Kiruna avfallsanläggning. I händelse av brand här kan en brand bli mycket svårsläckt och illaluktande och i vissa fall giftig rök kan förekomma. Om då bostadsområden ligger i rökens riktning måste dessa utrymmas. Släckvatten som använts på plastbränder kommer bli fullt av gifter, det kommer vara en mycket stor mängd förorenat vatten som ska tas om hand. Likaså om röken blandas med annat vatten, t.ex. regn så finns risk för att vattnet får en halt av saltsyra. Detta kan skada husfasaderna medvind från branden. Förebyggande arbete på avfallsanläggningen för att minimera riskerna är bland andra åtgärder att se avfallshögarna brandgator/brandceller som avskiljs från varandra med ett avstånd samt inte byggs för stora. På så sätt minskas spridningen och branden blir lättare att bekämpa effektivt.

6.9 Gator och trafik

Uppgifter om vändplanernas storlek saknas. Vändplanen ska ha en diameter på 21 m med en hindersfri remsa på 1,5 m runtom.

Alternativ vändplats till figur 10 för baklastande hämtfordon. BILD: SARA SUNDIN, RAMBÖLL

Gång- och cykelbanor samt trottoarer som inte kan snöröjas utefter körbanan (planteringsyta mellan körbana och trottoar) behöver vara minst 3 m, men helst 3,5 m breda för att kunna snöröjas effektivt. Eventuella gångbroar behöver klara av tyngden av snöröjningsfordon om de ska användas av gående även vintertid. Skid- och skoterleder samt tillhörande broar ska rymma och klara av tyngden av en pistmaskin.

"Väster om kyrkan, öster om kyrkogårdsmuren finns möjlighet att anlägga en gång- och cykelväg (x) om inte detta löses via framkomlighet genom kvarteretsmarken. Där ska även finnas utrymme för parkering för kyrkans behov men också för besökare och dem som arbetar i det utvidgade området." Den lilla parken i änden av vändplan mot begravningsplatsen saknar bestämmelserna u1 och x1. Ska gång- och cykelvägen avslutas ovanför parkområdet eller ska den gå genom parkområdet och ansluta till Malmvägen? En illustration som visar utformningen på gång- och cykelbanan med parkering skulle öka förståelsen.

Gatan som går mellan Kyrkoparken och Björkbacken saknar benämning. Det bör framgå på plankartan om gatan har kommunalt eller enskilt huvudmannaskap.

Det är viktigt att kyrkan har tillräckligt med parkeringsplatser på sin egen fastighet, snöröjning av dem kommunala gatorna försvåras om bilar ställs utefter gatan.

Det saknas information om belysning i planbeskrivningen.

6.10 Teknisk försörjning

Avfall

Tekniska Verken framförde i sitt samrådsyttrande 2021-03-25 att krav på fastighetsnära insamling av förpackningar börjar gälla 2023. Det har dock hänt saker sedan dess. Regeringen beslutade 2022-06-30 om förändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar. Beslutet innebär att insamlingsansvaret för

förpackningsmaterial kommer överföras till kommunerna med start år 2024. Kravet på fastighetsnära insamling har skjutits fram till år 2027.

Kiruna kommun (troligen genom Tekniska Verken) kommer behöva utreda hur kommunen ska efterleva den nya lagstiftningen (exempelvis val av insamlingsystem för småhus). Trots att övergångsperioden blivit något längre är det fortfarande mycket kort tid för omställningen.

Förslag till ändringar i avsnittet "Avfall" under rubriken 6.10

Första stycket:

"Kommunen utreder avfallshanteringen i området. I dagsläget samlas mat- och restavfall från villor in i separata kärl. Senast år 2027 ska fastighetsnära insamling av förpackningar från alla hushåll införts (inkluderar villor, fritidshus och lägenheter). Kommunen utreder hur denna insamling ska utformas. Insamling av mat- och restavfall samt förpackningar och returpapper från lägenheter sker fastighetsnära i miljörum. Större skrymmande förpackningsmaterial lämnas till återvinningsstationer eller återvinningscentral. Det finns fyra olika återvinningsstationer i dagsläget nära planområdet, tanken är dock att det ska finnas fler på ett mer lättillgängligt avstånd inom planområdet."

Tredje stycket:

"Kommunerna blir ansvariga för insamlingen av förpackningar från och med år 2024. Krav på fastighetsnära insamling av förpackningar börjar gälla 2027. Returpapper är ett kommunalt ansvar från och med 2022. Insamlingen av returpapper sker på återvinningsstationer. Det är även för lägenheter och verksamheter möjligt att teckna abonnemang för fastighetsnära insamling av returpapper."

7 Genomförande

Organisatoriska frågor

Preliminär tidplan för granskning bör ändras från juni till juli-augusti 2022.

Ekonomiska frågor

Kostnad för utbyggnad av allmän platsmark samt kommunal infrastruktur Ordet "gatuersättningskostnader" bör ändras till **gångbanerenhållning** vilket är det ord som används hos TVAB driftavdelning för att beskriva tjänsten.

7.4 Tekniska frågor

Andra stycket, första meningen, lägg till "Kiruna Kraft" enligt:

Samråd om läge för anslutningspunkt avseende VA och fjärrvärme bör hållas med TVAB **och Kiruna Kraft** i tidigt skede för att undvika problem med önskade anslutningar i lägen som inte är möjliga att genomföra.

Tredje stycket avseende Dämningsnivå.

Ersätt stycket med följande text:

Dämningsnivå för spill-och dagvatten är markyta vid förbindelsepunkt. Vid byggnader med golvnivå lägre än marknivån i förbindelsepunkten krävs pumpning av spillvatten inne på den enskilda fastigheten. Detta gäller även dräneringsvatten som ligger lägre än marknivån i förbindelsepunkten. Se *Kiruna Kommuns projekteringsanvisningar*. För byggnader med källare krävs alltid pumpning. Fastighetsägaren ansvarar för att införskaffa och anlägga pumpanordning samt sköta drift och underhåll.

Fjärde stycket avseende Anslutning till sprinklersystem.

Lägg till följande mening: Tryckstegringspump får ej anslutas vid en direktansluten sprinkleranläggning.

PLANKARTA

Det är viktigt att höjdsättningen i kvarter 77 eliminerar det instängda området alternativt att parkeringsplats, grönyta etc förläggs i lågpunkten.

Den lilla parken i änden av vändplan mot begravningsplatsen saknar bestämmelserna u1 och x1. Ska gång- och cykelvägen (x1) avslutas ovanför parkområdet eller ska den gå genom parkområdet och ansluta till Malmvägen?

Gatan som går mellan Kyrkoparken och Björkbacken saknar benämning. Det bör framgå på plankartan om gatan har kommunalt eller enskilt huvudmannaskap,

Uppgifter om vändplanens storlek saknas. Vändplanen ska ha en diameter på 21 m med en hindersfri remsa på 1,5 m runtom.”

Kommentar:

6 Förutsättningar och förändringar

6.1 Natur

Klimatanpassning

Kommunen uppfattar att texten kommer från ett samråd med Tekniska verken i Kiruna AB.

Skyfallsvägar

Texten i planbeskrivningen förtydligas.

Dagvatten

Figurens siffra uppdateras.

Information uppdateras i planbeskrivningen. Dock kommer det instängda området att försvinna i och med att nuvarande byggnader rivs, marken saneras och moduleras för Kiruna kyrkas nya placering.

Snöupplag

En illustration som visar GC-vägens illustrativa läge har lagts in i planbeskrivningen. Tanken är att GC-vägen ska gå från Malmvägen, sträcka sig norrut igenom parken, ansluta till ett område längsmed kyrkogårdsmuren för att underlätta förbindelsen mot vägarna norr om planområdet.

Gatan som går mellan Kyrkoparken och Björkbacken saknar benämning har givits rätt benämning i plankartan. Huvudmannaskapet för all allmänplatsmark i detaljplanen är allmänt.

Vägen och vändplanen mellan kvarter 90 och 108 har tagits bort och ersatts av kvartersmark.

Miljöförhållanden

Förorenad mark

Meningen flyttas.

Risk och säkerhet

Meningen flyttas och upprepad mening stryks.

Entréer mot gata

Texten uppdateras.

Risker vid eventuell brand Kiruna avfallsanläggning

Texten uppdateras.

6.9 Gator och trafik

Planbeskrivningen uppdateras med information om vändplats och gång- och cykelvägar.

En illustration som visar GC-vägens illustrativa läge har lagts in i planbeskrivningen. Tanken är att GC-vägen ska gå från Malmvägen, sträcka sig norrut igenom parken, ansluta till ett område längsmed kyrkogårdsmuren för att underlätta förbindelsen mot vägarna norr om planområdet.

Gatan som går mellan Kyrkoparken och Björkbacken saknar benämning har givits rätt benämning i plankartan. Huvudmannaskapet för all allmänplatsmark i detaljplanen är allmänt.

Information om belysning har lagts till i planbeskrivningen.

6.10 Teknisk försörjning

Avfall

Texten har ändrats enligt förslaget.

7 Genomförande

Organisatoriska frågor

Tiderna uppdateras.

Ekonomiska frågor

Gatuersättningskostnader bör ändras till **gångbanerenhållning** är inte samma sak.

7.4 Tekniska frågor

Texten uppdateras enligt önskemål.

PLANKARTA

Upplysningsrutan uppdateras med information om kvarter 77.

Planbeskrivningen uppdateras med information om vändplats och gång- och cykelvägar.

En illustration som visar GC-vägens illustrativa läge har lagts in i planbeskrivningen. Tanken är att GC-vägen ska gå från Malmvägen, sträcka sig norrut igenom parken, ansluta till ett område längsmed kyrkogårdsmuren för att underlätta förbindelsen mot vägarna norr om planområdet.

Gatan som går mellan Kyrkoparken och Björkbacken saknar benämning har givits rätt benämning i plankartan. Huvudmannaskapet för all allmänplatsmark i detaljplanen är allmänt.

Information om vändplatsen har lagts in i planbeskrivningen. Måtten brukar inte framgå av plankartan.

8. Miljö- och byggförvaltningen, 2022-08-22

Miljö och byggförvaltningen har inget att erinra mot förslaget på detaljplan.

Kommentar: -

9. Trafikverket, 2022-08-22

Trafikverket har inget att erinra mot detaljplanen.

Kommentar: -

REVIDERING EFTER GRANSKNING

Plankartan

- Egenskapsbestämmelserna i kvarter 85 har lagts ut på båda sidor om egenskapsgränsen. Gränsen har flyttats något sydväst ut för att möjliggöra en bättre placeringen för huvudbyggnaden. Här har också användningarna H (handel), Z (verksamheter), C1 (restaurang), C2 (samlingslokaler) och C3 (café) lagts till för att utöka möjligheterna för nyttjandet av byggnaden. Totalhöjden har minskats ner från 20 meter till 17 meter för att få en bättre siktlinje mot kyrkan och för att få en fasning i byggnadsstrukturen så att den överensstämmer med omgivande bebyggelses karaktär.
- Planbestämmelsen p1 har ändrats från: Byggnad ska placeras i gräns mot gata. Undantag medges för kulturhistoriskt värdefull bebyggelse till: Byggnad ska placeras i gräns mot gata. Undantag på placeringen medges för kulturhistoriskt värdefull bebyggelse där kringmiljön måste anpassas till den ditflyttade byggnadens kulturhistoriska värde.
- På grund av ett tidigare skrivfel har e_1 och e_2 ändrats. 20% handel och 50% på kvarter 86. Användningen parkering (P) har lagts till för att parkering till bland annat badhuset ska kunna anläggas, samt högsta totalhöjd minskats från 20 meter till 17 meter i norra delen och 15 i södra delen för att freda siktlinjen mot kyrkan.

- Totalhöjden i kvarteren 70 och 79 har minskats ner från 20 meter till 17 meter för att få en bättre siktlinje mot kyrkan och för att få en fasning i byggnadsstrukturen så att den överensstämmer med omgivande bebyggelses karaktär, i synnerhet Jerusalem som ska placeras på kvarter 71.
- Södra gränsen mot Malmvägen flyttad ca 35 cm norrut på grund av ändring i systemhandlingen.
- X och u i planområdets västra del, längsmed kyrkogårdsmuren har tagits bort.
- Förtydligande om att öppning/öppningar i kyrkogårdsmuren får göras för gångväg också.
- Upplysningsrutan uppdateras med information om kvarter 77.
- Skyddet (n₁) tas bort för samtliga träd. Dessa kommer att hanteras i överlåtelseavtal samt i kommande detaljplan som ska skydda kulturmiljöerna.
- Ett område för ventilationshus (E₁) har lagts in för att möjliggöra flytt och återanvändning av det ventilationshus som tillhör kyrkan idag.
- Bestämmelser för att minska påverkan på flyghinderområdet har lagts in för kyrkan och klockstapeln.
- Högsta marknivå för kyrkans och klockstapelns placering har höjts från +477 till +479.
- Bestämmelsen om totalhöjd har förtydligats för att det medgivna undantaget inte överskrids och lyder numera: *Högsta totalhöjd är angivet värde i meter. Flyghinderhöjd om +504 m får inte överskridas med undantag för kyrkan och klockstapeln. Totalhöjden för kyrkan får ej överstiga +514,4 m. Totalhöjden för klockstapeln får ej överstiga +513,0 m, PBL 4 kap. 11 § 1 st 1 p.*
- Bestämmelsen F₂ har ändrats från att endast friliggande en- och tvåbostadshus får placeras till ”*Endast friliggande hus*”

Planbeskrivningen

Sidan 3 – Information om att del 1 av detaljplanen vunnit laga kraft har lagts till.

Sidan 4 – Stycket ”*Viktigt att notera är också att Jukkasjärvi församling, har inkommit med en förfrågan om Kiruna kommun önskar ta över den så kallade skomakarstugan. Vid kommunstyrelsens sammanträde 2024-03-18, § 64, beslutades att kommunen tar över byggnaden när den står på sin nya plats. En ny placering kommer att bli aktuell men då denna ännu inte är beslutad, beskrivs skomakarstugans förutsättningar fortsatt i den här detaljplanen.*” har lagts till.

Sidan 16-17 – Då tillstånd har medgivits för undantag från flyghinderytorna medgivits har följande text lagts till: ”*Transportstyrelsen har medgivit undantag från reglerna kring flyghinderytorna under förutsättning att följande villkor uppfylls (Beslut om*

Special Conditions Kiruna Kyrkan TSL 2023-4175, Bilaga 2- SC (Hinder) checklista-Kiruna flygplats TSL 2023-4175):

- Kyrkan samt klockstapeln ska placeras enligt beskrivningen i inlämnad flygsäkerhetsbevisning SDA 2023-01029 daterad den 15 december 2023.
- Totalhöjden för kyrkan får ej överstiga +514,4m
- Totalhöjden för klockstapeln får ej överstiga +513,0m
- Hinderljuset ska placeras enligt beskrivningen i inlämnad flygsäkerhetsbevisning SDA 2023-01029 daterad den 15 december 2023 samt förses med tillval för att utstråla infrarött- ljus (IR). (Bilaga FSP_Hinder Kiruna kyrkas nya placering_v2.0)
- Swedavia AB (Kiruna flygplats) ska säkerställa att Information om undantaget ska beskrivas i verksamhetshandboken samt publiceras i AIP.
- Swedavia AB (Kiruna flygplats) och LKAB upprättar ett avtal som hanterar driften samt underhåll av hinderljuset.

I samarbete med Swedavia AB (Kiruna flygplats) har en planbestämmelse tagits fram: **m₁** - Kyrkan ska förses med lågintensiv hindersbelysning. Övriga krav som ställs från Transportstyrelsens sida tillgodoses via avtal mellan Swedavia och LKAB/Jukkasjärvi församling.

Belysningens utformning och placeringen bör samrådats med Länsstyrelsen så att placeringen också blir optimal ur kulturmiljösynpunkt.

För att ytterligare förtydliga att totalhöjderna för respektive byggnad inte överskrider har i bestämmelsen om högsta totalhöjd lagts till att: Totalhöjden för kyrkan får ej överstiga +514,4 m. Totalhöjden för klockstapeln får ej överstiga +513,0 m”

Sidan 20 – Då skyddet för de äldre tallarna tagits bort ur plankartan har följande förtydligande gjorts i planbeskrivningen: ” En ny trädinventering kommer att genomföras när detaljplanen för skydd av kulturmiljöer påbörjas. Då kommer även de skyddsvärda träden att förses med en bestämmelse om skydd för framtiden. Samtliga träd skyddas i pågående detaljplan såtillvida att en bestämmelse om att marklov krävs för fällning av träd med en diameter om 15 cm, 50 cm ovan mark (**a₁**).” samt ” Marken ska återplanteras där fyllning genomförts eller skada på annat sätt uppstått. Önskvärt är att träd av olika åldrar flyttas till platsen. Där avsikten är att återplantera björk bör jordmånen ses över och den återfyllning som görs utifrån björkars och andra lövträds livsmiljö.”

Sidan 20–21 – Stycket ” En landskapsanalys över hur den nya kyrkotomten kan gestaltas är i uppstartsskedet. Landskapsanalysen ska redovisa hur värdena från gamla kyrkotomten kan införlivas i den nya kyrkotomten. Detta görs utanför detaljplanens arbete. ” har ändrats till: ”En landskapsanalys över hur den nya kyrkotomten kan gestaltas har tagits fram. Landskapsanalysen redovisar översiktligt hur värdena från gamla kyrkotomten kan införlivas i den nya kyrkotomten. Med

landskapsanalysen till grund har ett gestaltungsprogram utarbetats (Kiruna kyrkas nya tomt, gestaltungsprogram 2023-06-30, AFRY). Gestaltungsprogrammet kan kräva ytterligare bearbetning. Arbetet med landskapsanalysen och gestaltungsprogrammet har och kommer att hanteras utanför detaljplanens arbete.”

Sidan 26 – bild med tänkt anslutning från Malmvägen upp till Flyttleden för att illustrera tänkt GC-väg har lagts in.

Sidan 28 – Stycket: ”Det är viktigt att höjdsättningen i kvarter 77 eliminerar det instängda området alternativt att parkeringsplats, grönyta och liknande förläggs i lågpunkten. Det instängda området i kvarter 84 är placerad i kyrkans parkområde där dagvatten kan samlas utan att skada infrastruktur eller byggnader vilket är bra. Då kanten på sandmagasinet kommer att byggas bort kommer inget vatten att samlas där.” har lagts till.

Sidan 31 – Stycket: ”Grundläggning inom den del av kvarter 86 som ligger inom sandmagasinet kommer kräva grundförstärkning med förbelastning och pålning. I den västra delen av kvarter 86, som ligger utom sandmagasinet kräver urgrävning av torv och pålning.” har lagts till

Sidan 32 – information om att såväl tillfällig som permanent grundvattensänkning kan det krävas anmälan eller tillstånd för vattenverksamhet eller tillstånd för markavvattning.

Sidan 55 – Texten: ”Inom kvarter 86 finns möjlighet att anlägga parkering (P) som kan nyttjas av exempelvis badhuset.”

Samt texten om skyddsrum har uppdaterats från ”Inom planområdet finns inga planlagda skyddsrum.” till: ”Inom planområdet finns ett skyddsrum, i kontorsbyggnaden på det så kallade Stena-området. Detta skulle med fördel kunna ersättas inom kvarter 77.”

Sidan 65 – information om utformning och storlek på vändplan uppdaterad.

- Information om gång- och cykelvägar har lagts till
- Information om belysning har lagts till
- Information om att systemhandlingar för gator, så kallad detaljprojektering, gäller för gatuområden, har lagts till.

Sidan 68 – För att förtydliga det nya E-området, (E₁) har följande stycket lagts till: ”Ett E-område (område för tekniska anläggningar) finns utlagt i den aktuella detaljplanen. E-område (E₁) för att möjliggöra placering av den till kyrkan tillhörande ventilationsanläggning har lagts in mellan öster om kyrkogårdsmuren och väster om kyrkans kommande placering. ”

Utfartsförbuden för vägen mellan kyrkans tomt och kvarteret där Björkbackshuset ska placeras har minskats ner i den mån det är möjligt för att inte äventyra trafiksäkerheten.

Bilder och tabeller har uppdaterats för att överensstämja med den nu aktuella detaljplanen, liksom text som nu är inaktuell har tagits bort.

Konsekvenser av ändringar i detaljplanen inför antagande

De förändringar som vidtagits inför antagandet är till största delen positiva. De sänkta totalhöjderna för byggnaderna ger bättre siktlinjer för kyrkan och en ökad synbarhet för Jerusalem när denna flyttats till sin kommande plats (intilliggande detaljplan).

Det nytillkomna E-området innebär att den lilla ventilationsbyggnad som finns vid kyrkans nuvarande placering får en säker och för sin användning, väl lämpad plats. Då denna också är en del av det kyrkliga kulturminnet är det viktigt att dess placering går hand i hand med kyrkans och klockstapelns.

Höjningen av maximala marknivån för kyrkans och klockstapelns placering innebär att dessa kan förläggas för en bättre synlighet.

Fler användningar medför att den flyttade kulturhistoriskt värdefulla byggnaden på kvarter 85 får möjlighet att nyttjas på ett flertal sätt.

De gamla tallarna mister sitt skydd i detaljplanen och omfattas endast av markklov för fällning. Detta kan innebära en risk men ger också större flexibilitet vid gestaltningen av kyrkotomten. Det är dock ytterst viktigt att inga tallar eller övriga träd fälls endast för att underlätta övrig anläggning, utan de bör finnas tydliga skäl. Önskemålet är att så många som möjligt bevaras. Tallarna kommer att förses med skydd vid senare planläggning.

I planområdets västra del har markreservat och u-område tagits bort, då det inte längre finns skäl att behålla dessa. Detta innebär en större flexibilitet för planering av kyrkotomten.

Utfartsförbuden för vägen mellan kyrkans tomt och kvarteret där Björkbackshuset ska placeras har minskats ner i den mån det är möjligt för att inte äventyra trafiksäkerheten. Detta medger ett större utrymme för att planera gestaltningen av kyrkans tomt.

Berörda sakägare som inte har blivit tillgodosedda

- Tekniska verken i Kiruna AB (Snöupplag)

Övriga som inte har blivit tillgodosedda

-

Kommunledningsförvaltningen
Stadsbyggnadsavdelningen
2024-05-03

Mona Mattsson Kauppi
Planarkitekt
Kiruna kommun

Bilaga: Länsstyrelsens yttrande